

16 februari 2023
Documentnummer: 2022-122418, SG
Dossiernummer: K45662

Voordracht van het presidium aan provinciale staten van Groningen over de aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer in het rapport 'Kennis maakt kracht'. Het versterken van het Institutioneel Geheugen van Provinciale Staten van Groningen.

1. Samenvatting

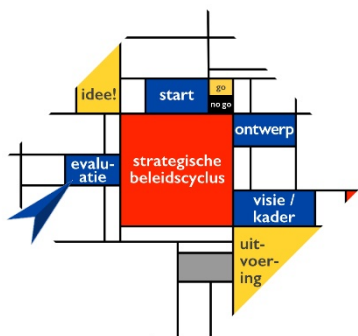
De Noordelijke Rekenkamer heeft onderzoek gedaan met als doel om in kaart te brengen hoe provinciale staten inhoudelijk worden ondersteund bij hun werkzaamheden en hoe die ondersteuning bijdraagt aan het onderhouden/vergroten van het leervermogen. Deze voordracht strekt ertoe de door provinciale staten van Groningen gesteunde aanbevelingen over te nemen en gedeputeerde staten opdracht te geven de aanbevelingen uit te voeren en op te nemen in het monitoringsysteem.

2. Doel en wettelijke grondslag

De Noordelijke Rekenkamer is per 1 januari 2005 ingesteld door de provincies Groningen, Drenthe en Fryslân en doet jaarlijks onderzoek naar het gevoerde beleid waarbij de vraag naar doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid centraal staat. De grondslag voor de rekenkamer is gelegen in de artikelen 183 tot en met 186 van de Provinciewet. Provinciale Staten bespreken de onderzoeken en kunnen besluiten om de aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer over te nemen en deze te borgen in een monitoringsysteem (statenbesluit 10 december 2014).

3. Procesbeschrijving en planning

De Noordelijke Rekenkamer heeft het rapport 'Kennis maakt kracht' op maandag 4 juli 2022 gepubliceerd. Het onderzoek naar het institutionele geheugen van provinciale staten kan worden beschouwd als een evaluatie.

Het rapport van de Noordelijke Rekenkamer is voorbesproken in enkele informatieve sessies en vervolgens geagendeerd in de statencommissie. De commissie heeft geadviseerd het rapport als besprekingsstuk te agenderen in provinciale staten aangezien er amendementen in voorbereiding zijn om concrete invulling te geven aan de aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer zodat de uitvoering ervan direct in praktijk kan worden gebracht. Na vaststelling kunnen gedeputeerde staten de door provinciale staten overgenomen aanbevelingen en de hieraan verbonden nader geconcretiseerde verzoeken aan het college van GS, opnemen in het monitoringsysteem.

4. Nadere toelichting

Aanbevelingen Noordelijke Rekenkamer:

Op basis van de conclusies uit het onderzoek formuleert de Noordelijke Rekenkamer de volgende zes aanbevelingen (zie voor de voetnoten bij de aanbevelingen pagina 9 t/m 11 in bijgaand NRK-rapport 'Kennis maakt kracht'):

Aanbeveling 1. Verhoging kwaliteit Statenstukken

- A. *Provinciale Staten, versterk het bestaande kwaliteitskader (de Statenminuut) voor Statenstukken. Neem daarin in ieder geval de volgende onderdelen op:*

- *tijdelijk met daarin momenten waarop eerdere besluitvorming door of communicatie met Provinciale Staten heeft plaatsgevonden over hetzelfde onderwerp, voorzien van een directe koppeling naar elk van de afzonderlijke stukken;*
- *overzicht van beslismomenten van dossiers of onderwerpen die een zeker raakvlak hebben met het te behandelen onderwerp, waarbij ook aandacht geschonken dient te worden aan relevante onderzoeken van de Noordelijke Rekenkamer en een overzicht van de mate waarin de overgenomen aanbevelingen geïmplementeerd zijn;*
- *overzicht van recente of geplande besluitvorming over hetzelfde onderwerp in andere overheidsorganen, zoals provincies, gemeenten, waterschappen, het Rijk) en IPO.*

Een aanvulling van het bestaande kwaliteitskader met bullet 1 en 2 zou er toe moeten leiden dat Statenleden ook andere relevante Statenstukken (van eerdere besluitvorming of besluitvorming uit aangrenzende dossiers) aangereikt krijgen. Dit gebeurt nu onvoldoende volledig en als Statenleden of fractiemedewerkers zelf op zoek gaan in het Statenarchief dan vinden ze deze stukken doorgaans niet. De derde bullet draagt bij aan efficiënte besluitvorming, waarbij lessen uit besluitvorming elders in acht genomen en valkuilen vermeden kunnen worden.

- B.** *Toets of beoogde Statenstukken voldoen aan de kwaliteitscriteria uit het kwaliteitskader en zo niet, stuur deze dan terug naar Gedeputeerde Staten. Wees daar streng en consequent in.*

Aanbeveling B. kan worden opgevat als een aanmoediging voor de weg die Provinciale Staten zijn ingeslagen met het instellen van een agendacommissie die (onder andere) toeziet op de kwaliteit van GS-stukken.

- C.** *Evalueer dit kwaliteitskader minimaal één keer per Statenperiode en maak daarin een analyse van de afwijkingen van de criteria in de Statenminuut. Pas de Statenminuut zo nodig aan naar aanleiding van deze evaluatie of naar aanleiding van eventuele nieuwe wensen van de Statenleden die op dat moment zitting hebben in de Staten.*

Aanbeveling 2. Verbetering informatie over effectiviteit

Provinciale Staten, maak algemene afspraken over de wijze waarop u bij nieuw beleid geïnformeerd wordt over de vraag in hoeverre dit beleid leidt tot de gewenste maatschappelijke resultaten. Maak voor minder goed meetbare resultaten aanvullende (kwalitatieve en procesmatige) afspraken. Besteed nadrukkelijk aandacht aan de vraag hoe concreet u hierover geïnformeerd moet worden (met indicatoren die niet wijzigen over tijd). Leg deze afspraken vast in een algemeen kader.

Aanbeveling 3. Breid themadossiers uit

Provinciale Staten, geef - in het verlengde van uw eigen procesvoorstel Aanpak Ring Zuid - opdracht aan Gedeputeerde Staten om meer themadossiers in te richten op de provinciewebsite. Maak themadossiers voor grote projecten die de looptijd van één Statenperiode overstijgen en voorzie ieder dossier (ook de huidige) van tenminste een overzicht van relevante besluitvorming door en communicatie met Provinciale Staten uit het verleden, inclusief de behandeling van relevante Rekenkamerrapporten.

Aanbeveling 4. Verbetering kennisbank

Provinciale Staten, investeer in een brede, laagdrempelige kennisbank met een adequate zoekfunctie. De kennisbank kan bestaan uit de themadossiers die nu op de website van de provincie staan, aangevuld met nieuwe themadossiers (zie ook aanbeveling 3). Plaats in die kennisbank alle relevante informatie die voor de beeld- en besluitvorming van Provinciale Staten van belang is. Formuleer als Provinciale Staten welke informatie deze kennisbank zou moeten bevatten. Maak de kennisbank openbaar toegankelijk (met inachtneming van de criteria uit de Wet open overheid (Woo) die binnenkort in werking treedt), om zodoende de betrokkenheid van de samenleving bij de provinciale politiek te versterken. Het kan eveneens zinvol zijn met de andere noordelijke provincies de mogelijkheid van een gezamenlijke kennisbank te verkennen, zodat geprofiteerd kan worden van kennis en expertise binnen andere provinciale organisaties. Daarnaast kan op deze manier worden ingespeeld op de wens van Provinciale Staten om meer geïnformeerd te worden over vergelijkbare besluiten in andere provincies.

Aanbeveling 5. Invulling fractieondersteuning

Provinciale Staten, maak een weloverwogen keuze over de wenselijke invulling van de fractieondersteuning en de randvoorwaarden daarvoor. Handel daar vervolgens naar.

Er zijn diverse invullingen van de fractieondersteuning mogelijk. Aan de ene kant van het spectrum staat een rol voor de fractieondersteuning die vooral praktisch van aard is. Aan de andere kant kan fractieondersteuning ook een aanzienlijk inhoudelijk ondersteunende rol vervullen. In dat laatste geval kunnen fractiemedewerkers bijdragen aan het institutionele geheugen van Provinciale Staten, zeker als zij langer in dienst zijn en inhoudelijke kennis en ervaring met zich meedragen uit eerdere bestuursperiodes. Dat vergt dan wel een budget voor het inhuren van medewerkers van voldoende niveau en een zekere continuïteit.

Aanbeveling 6. Bewaking doorwerking aanbevelingen

Provinciale Staten, vraag Gedeputeerde Staten, c.q. de griffie een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de mate van inhoudelijke implementatie van de door u overgenomen aanbevelingen.

Bestuurlijke reactie

Het is gebruikelijk dat de Noordelijke Rekenkamer eindrapporten na vaststelling aan gedeputeerde staten stuurt voor een bestuurlijke reactie. Omdat het in dit geval gaat om een onderzoek over en voor provinciale staten zelf heeft de rekenkamer het presidium op 21 april 2022 per brief gevraagd een reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen in het rapport en indien het presidium afziet van een bestuurlijke reactie de overwegingen daartoe te delen met de Noordelijke Rekenkamer. Het presidium heeft op 18 mei 2022 besloten om vooraf geen reactie te geven op het NRK-rapport aangezien het gaat om een onderzoek over en voor provinciale staten zelf en fracties hun reactie kunnen geven tijdens de commissiebehandeling.

5. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen waarmee provinciale staten alle aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer overnemen en gedeputeerde staten opdracht te geven de aanbevelingen op te nemen in het monitoringsysteem.

Groningen, 16 februari 2023

Het presidium van provinciale staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H. Engels-van Nijen , griffier.

Bijlage bij de voordracht

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Kennis maakt Kracht	NRK-rapport